

ПЕРЕДПЛАТА на „РУСЛАНА”

виносить: в Австрії:

на цілий рік	24 К
на пів року	12 К
на чверть року	6 К
на місяць	2 К

За границею:

на цілий рік: з щоденною висилкою 7 доларів або 14 рублів; з висилкою двічі в тижні 6 доларів або 12 рублів; з висилкою що субота 5 доларів або 10 руб. Пoodиноке число по 10 сотиків.

Телефон Редакції ч. 1484.

Кonto почт. щадниці ч. 98.704.

РУСЛАН

Християнсько-сусільний дневник.

„Вирвеш ми очі I душу ми вирвеш: а не возьмеш милості I віри не возьмеш, бо руске ми серце I віра руска“. — З Русланових поамів М. Шашкевича.

Затривожений „Галічаній“.

(Δ) Наші москвичі є знаменитими кромольщиками, се треба їм призвати. Они уміють надіти на себе личину безмежного народолюбства, справдішних оборонців руского населення і єго прав, але коли їм близше приглянути ся, то впевнимо ся, що тут розходить ся лише о те, щоби закаламутивши вodu, ловити для себе рибку. Так було двайцять і три роки тому, як Русини-народовці намагали ся видобути з під Іх керми і добивати ся самостійного розвитку свого народу на всіх полях життя, коли то пос. Романчук в листопаді 1890. р. проголосув у соймі основні засади і напрями політики Русинів-народовців, названі в „Діла“ тодішнім „новою ерою“. Тоді то „Червона Руся“ (себ то нинішній „Галічаній“) накипула ся на всіх народовецких послів, пятнувала Іх зрадниками, віщувала занапащені нашого народного ествовання і доти дзвонила на тривогу у великий давін, поки хоч частину тих послів і самого „Діла“ не повело ся навернути на „спільній ґрунт“ себ то консолідацію з москвичами. Русини-народовці не перевели послідовно проголошеною програми, а вислідком того і не осягнули в сего того, що могли і повинні були осягнути, хоч все ж таки многі придбання осягнені тими, що витривали при т. зв. новій ері, стали певною підвальною до широкого розвитку культурного і народного — досить вказати на Н. Товариство ім. Шевченка, Дністер, дві катедри університетські, рускі гімназії, рускі школи у прав і т. д.

Однаке не осягнено дечого велими важного і досягненого, що було би раз на все положило конець москвофільській кириці роботі, а не осягнено задля розлому в нашім народовецькім таборі і тим самим ослаблене з одного, а скріплене консолідацією московофільства з другого боку. Москвичі остали і на дальше господарями Народного Дому і ширити далі московофільську пошесть ніж народом, до чого допомагали їм і деякі наші люди а плоди сеї роботи бачимо наглядно нині по двайцяти роках.

Далеко би нас завело, розповідати про всі ті шкоди, які нам нанесла консолідація, які відтак шкоди заподіяно, коли сим оружем покористувалися Поляки, піддержуючи мінімізм „консерватів“, скілько жертв замарнено на довголітній боротьбі в справі університетські і всім тим, що лучило ся з народним рухом, коли він знов намагав ся вибодути з під керми москвичів.

Тепер post tot discrimina гегемонія народні демократи рускі, які обняли керму політичної рускої від перших виборів до держ. ради пішли таки знов на дорогу компромісів і на тій дорозі має рішити ся справа виборчої реформи соймової, університетські питані і деякі інші справи в звязі з тим усім. І ось знов виступає „Галічаній“, бу в великий давін на тривогу п. з. „Накануні нової ери“, бож коли би дійшло до повного порозуміння між Русинами а Поляками в краю, тоді роль москвичів скінчена, не помогли би їм і Бобринські та Владімірові!

Як свого часу Дідицкий, Марков et cons. якаки послів-народовців, що втратять популлярність між населенем руским і остануться вождями без війска, так нині „Галічаній“ пугає наших народних демократів, „вряд-ли тогда увидіть подъ собой твердую почву“, якаки доведуть до порозуміння, до згоди. А як тоді москвичі і радикали в спілці пятну-

вали новоєристів зрадниками, запроданцями ітп. так і нині „Гром. Голос“ в спілці з „Галічаній“ погрожують народно-демократичним провідникам, що стануть зрадниками, на-коли погодяться з Поляками. Недалека будучина покаже, чи відергать они сії напасті, чи остоють ся на самостійній дорозі, чи знов промостять дорогу москвичам, за котрими так розпинає ся „Прик. Русь“ з „Галічаній“ до спілки з Garet-ojo Narodow-ojo i Slowom Polsk-im!

„Ділу“ на розум!*)

Суботніше „Діло“ ч. 8346 накинуло ся на нас в своїй вступній „безглаздії і туманні“ статі за наші уваги на тему националізму. Виразно кажу в статі без глаздії і туманній, бо автор статі хотячи збити висказ Еп. Хомишина, що наш националізм є „безглаздим і туманним“, висказує цілій ряд думок, котрі як раз потверджують погляд станіславівського Владики, а немилосердно було по лиці самого автора, тай редакторів „Діла“, котрі таку статі помістили і то ще на першім місці.

Отже послухаймо автора, як він сам себе туманить:

Каже він: „Ще велика маса нашого народу доси майже цілком національно не освідомлена“, — отже правда, що наш националізм безглаздий, туманий і пустий. Польща на поступає перед нас в застрашуючий спосіб“ — а се чому приписати?

„Rosyjski agenti вже беруть ся навіть московщity наш народ“ — а з чого они користуються, як не з туманності, бляги і кокетовання московілів навіть з панами з „Діла“?

„Наша інтелігенція переважно пасивна з національного погляду“ — чи се съвідчить о ясності пане редактор?

„До шановання прав нашої мови по урядах треба аж взвіти по часописах наших „патріотів“ — отже чи не має рациї становіл. Владика?

„Наша преса мусіла завести постійну ру- брику, де пятніс інтелігентську хруніяду“ — отже чому гнівати ся, коли то само сконстатає „Руслан“?

„В наших церквах не почуєш майже ні- коли патріотичної проповіді“ — як то і в львівській діаспазі? Ну, а автор статі? съвіщеник? — отже нехай не гніває ся, если почує, що его националізм туманий і безглаздий!

„Наші епископи сторонять з принципу від патріотичних обходів“, котрі, додамо і до повним автora, все кінчать ся якимсь фіналом против віри, як „Гусом“ в Пере- мишлі, або „Буддою“ в Станіславові, або Трільовським у Львові. А се не вказує вимовно, що наш националізм плиткий, туманий, безглаздий?

*) В ч. 64. „Діла“ помістив якісь „Свя- щеник“ (?) передовицю п. з. „Станіславівська язва“. Повіривавши кілька зворотів із статі о. Дурдели з ч. 57. „Руслан“, накручує сі звороти на свій лад і накидає ся з напастями і на автора і на Пр. Епіскопа. При- личність вимагала, коли автор підписав ся власним іменем, виступити проти него з відкритим шеломом, а се характеризує найкрасше мінімого съвіщеника. Дасмо тут місце на- дісланій нам статі яко відповіди на сі напасті загорільца. — Ред.

Отже самі доказуєте, що в нас не добре, а гніваете ся, коли хто скаже вам правду в очі. А чи ж се не съвідчить про безглаз- дість?

А чи не є се туманним і безглаздим, коли по часописах виписує ся про роботу патріотичну, а мимо того нічого не робить ся! А сам Львів пропадає, хоч там є навіть така патріотична часопис, як „Діло“, з тузином наймудріших патріотів.

А львівський повіт так близенько, а що з ним діє ся? Ні, панове, коли би вам було ясно, би ви щось робили, а так туманите себе і туманите других. Хочете, щоби вас хвалити, а самі єсть такими, від котрих вачинає ся „інтелігентна хруніяд“.

А при тім, якими ви є шовіністами! Ви абсолютно не стерпите якоїсь правди. І в тім той шовінізм убраний в пусті фрази, в пустій националізм, в пусті фарисейство, а гніваете ся, ні, мало гніваете ся, ви домагаете ся прямо знищена того, що має іншу гадку, що говорить вам правду в очі. Ви домагаете ся усунення Епіскопа Хомишина, а коли би ви мали силу, що би ви з ним зробили. Скажіть, чи не є се шовінізм і той шовінізм страшний, якому справді подібного в жадного культурного народу не знайдеш.

А ваше становище що до Церкви, чи вже ясне. Чи має бути в нас Церква, чи ні? скажіть цілком отверто, тоді скажемо, що у вас справді ясно. А пока що лишася по старому. Наш националізм туманий, безглаздий, наш шовінізм дикий, перенятий загорілою, нетерпимостю і засліплением і тому не схожий він в засадами щирого і справдішого народолюбства і народовства.

П. П.

Присоюмо відновити передплату.

Посїви рублевої агітації.

Перед звич. трибуналом судовим карним в Сяноці відбула ся цікава розправа против Іларія Полявки, дяка, шинкаря і звісного агітатора царе- і православя з Улюча о злочин обиди маєстату §. 63. Обжалований прийшов в грудні м. р. вечером до хати свого судія Василя Полянського, а заставши его над Wiekом nowym, запустив ся з ним в політичну розмову.. В часі розмови прочитав Василь Полянський обжалованому між іншими телеграму з Петербурга, що має вийти розказ царя змобільзаувати 24 корпуси і запитав ся, кілько (Австрія) наш Цісар може виставити корпуси. На се відповів обжалований Полявка „острим тоном“ і таким словами, що допустив ся злочин обиди маєстату.

По переведеній розправі, на якій зізнаннями съвідків стверджено безсумнівну вину Полявки, трибунал засудив его на три місяці тяжкої вязниці з щотижневим постом.

„Блестательная“ оборона в „уржендовім сеніку“ „присяжного повіреного“ і „недошого депутата“ стрийского „уезда“ д-ра Савюка, не віднесла бажаного успіху.

Рівно ж не промовила до переконання прокуратора оборона самого обжалованого:

„Wysoki Trybunale! Ta gdzież by ja takie słowa mówił. Taže ja się modlę codziennie za naszego cesarza w domu i w cerkwi.“

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских съвіт о 5 год. по полуночі. — Редакція, адміністрація і експедиція „Руслан“ при ул. Хмельовського ч. 15, II. поверх. Експедиція місцева в Агенції Соколовського ул. Ягайлонська ч. 3.

Рукоши звертає ся лише па попередні застороги.

Реклама лише неопечатані в вільні від порта. — Оповістки звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в „Надії“ 40 с. Подяки і привітні донесення по 30 с. від стрічки

Бідачиско мусів піти в „Іванову хату“, щоби три місяці покутувати за се, що ему „газетки“ і „пани ві Сянока“ наговорили.

А тепер мале питане:

Чи справді могло в голові нашого простого дяка зродити ся щось такого без „поученій“ „свіше“?

Чи не радше би позамікти всіх тих інших, що від тільки літ на Лемківщині розвивають ся і розширяють деморалізацію царе- і православія?

Час — найвісший час до них забрати ся. В інтересі як Церкви, так і держави, як і обох народностей лежить тратмати ся дівізи:

„Kaçapçınam“ esse delendam!

В Сяноці, дня 20. марта 1913.

4-ка.

Огляд часописій.

(„Gaz. Narodowa“ hejże na Soplicę! в окликом Alleluja!)

Святочним желанем „Gazet-i Narodow-oj“ для своїх читачів є борба з Русинами. Що се не парадокс, але суща правда, являють ся власні слова „Gazet-i Narodow-oj“ підтверджені під великою окликом „Alleluja!“ „Zamarł prawie dawny typ Rusina, o którym się mówilo: gente Ruthenus, natione Polonus, typ odpowiadający naszejziej dziedzictwo przeszłości, a wytworzył się typ równie radykalny, jak narodowo nieokreślony nacyonalisty ukraińskiego, typ, wyrosły przeważnie, na tle stronnictwa politycznego, dziś arcyseparystyczny, z którego jednak w przyszłości będzie miała pożytek Rosja, a zarazem bardzo wojskowy. Wszystko to razem jest gryzącą ironią wobec tego pojednania, o którym nie tylko marzyliśmy i marzymy (bo pragnąć dobrej i pięknej rzeczy zawsze wolno i należy), ale które już zdawało nam się, że widzimy. Stąd roczarowanie — ale zarazem i konieczność najpierw obrony, a potem szukania nowych, lepszych dróh pojednania w przyszłości“.

„Gazeta Narodowa“ — орган консервативний. Чому ж не жити ему „przeszłości“? Ale навіть „Gazet-i Narodow-oj“ не вільно діяти неправдою, що власне гризулою іронією

в соймі важить ся доля учительства. — Учителі-противники роздору і кирик.

— Галичанинська „опозиція“. Не знаємо від коли „roscei Starorusini“ з „Галичанина“ поробилися такими „опозиційстами“. Їх ідейник в соймі пос. Король одобрив в повному того слова значію компроміс в справі виборчої реформи і призвав єго „сгодним, правним і славним“, як би то написало „Діло“, а „Галичанин“ веде съмішу опозицію проти власного провідника і називаючи народне представництво в соймі мало що не льоками, бо каже, що надіває оно „польсько-правительству ливрею“, хиба відносить се до посла Короля. Невже? А в такім случаю в чім імені він промовляє. Глібовицького?

— Похорон грецького короля Юрия. Новий король Константин прибув до Солуня, щоби тваришити мощам батька в перевозі до Атен. В хвилі його приїзду чужоземії вінні кораблі „Марія Тереса“, „Goeben“, „Вгюх“, „Jagmouth“ і „Уральець“ віддали королівські сальви. На короля, який прибув на пароході „Амфітріта“ в товаристві княжної Марії і Веніцея, чекала королева-вдовиця Ольга і єго брат. Товни публіки устроїли новому королеві величаве приняття і так довго майестували свою радість, аж король, помоливши ся у стіні мощів батька, з'явився з членами королівської сім'ї на бальконі.

Вчера відплив вже парох „Амфітріта“ з мощами короля Юрия до Атен. Похоронний похід з церкви до порту отворив сильний відділ грецьких моряків, за ними йшли моряки англійські, вімєцькі і російські, опісля грецькі військо. Домовину, овінену грецькою хоругвою зложено на арматі. За домовиною, за котрій поставлено корону, поступав король Константин з родиною, дипломатичне тіло і офіцери всіх чужих кораблів, що находяться в солунському порті; похоронний похід замикало грецьке і сербське військо. Публіка творила відзові цілі дороги сильний шпалер. Домовину зложено опісля на корабля „Амфітріт“. Як почесна сторожа пливуть побіч неї чужі вінні кораблі, а в їх числі і наш „Марія Тереса“.

В заступстві нашого цісаря виїхав на похорон б. спільній міністер скарбу бар. Буріан, а 99. полк піхоти, якого власником був померший грецький король, вислав відпоручництво під проводом полковника до Атен. В заступстві російського царя возьме участь в похороні в. князь Константин, а Сербію представляти буде на похороні сербський престолонаслідник кн. Олександр.

Треба додати, що новий грецький король Константин й на дальнє затримав начальний провід війска, а головна кватира буде перевезена до Солуня. Грецьким війском в Епірі буде проводити ген. Даніліс.

— Побільшене австро-угорської армії. Один з віденських дневників доносять, що міністер війни веде переговори з обома правителствами в справі нового підвищено контингента новобранців. В порівнянню з дотеперішнім презенційним станом армії піднесе ся новий стан о 400 тисяч.

— Новий військовий бальон. Берлінські дневники доносять, що з початком цьвітня відбудуться проби в киданю бомб і стрілянію з нового військового бальона „Z. IV.“. На боденськім озері буде обмежений більший простір, який острілювати муть з ріжкою висоти, почавши від 1000 до 1500 метрів. На помості бальона установлено прилад, який викидає рівночасно 12 бомб. Кажуть, що бальон „Z. IV.“ буде найскорішим літаком в съвіті і буде робити 90 км. на годину.

— Російські ювілейні поштові значки. З Петербурга доносять, що по вічерпаню дотеперішніх російських поштових значків з погрудем царів, появляються нові ювілейні, на яких будуть представлені види ріжних старин і історичних місцевостей.

— Як бавляться ся у Львові під час лат. величних съвят? Львів — очевидно не „hajdumackie“ місто і ту живуть культурні люди, які дуже культурно проводять съвята. Ся культурність як не може красше виглядає в чіслах: Протягом двох днів латинських съвят інтервенювала ратункова поготова в 155(!) слухах — як пишуть польські часописи — „poranień tuczych, kłutych i postrzałowych“.

— Німецькі матрози у Відні. Однієї переїздило через Відень 100 німецьких матрозів під проводом капітана корвети Моша. Они їхали з Берліна через Австрію, Угорщину і Румунію до Констанци над Горним морем, щоби за-

ступити увільнених зі служби матрозів на німецьких воєнних суднах „Гебен“ і „Бреслав“.

— Правительственный комісаріят для Чехії. Довголітні ческо-німецькі спори, яких наслідком була німецька обструкція в ческім соймі і затамоване всякою працю, привело Чехії над пропаст банкроцтва. Красні фінанси в такім страшнім стані, що держава не видить іншого виходу, як застановлене самоуправи Чехії іменоване правительственного комісара, який би самовладно, під додглем осереднього правительства управляв краєм. А може ще приде до згоди між Німцями і Чехами, бо в цьвітні зачнуться мирні переговори і збере ся сойм, а тоді відпала би конечність знесення окремої управи Чехії.

Се нехай буде поукою для тих галицьких сторонництв, які змагають до затамовання праць галицького сойму.

— 3 російської України. Український літературний кружок в Харкові постановив уладити вечерниці в честь Шевченка і назвати їх „Вечером памяти Шевченка“. Назві сїй спротивився однак тамошній уряд. — Однієї відбулося в Києві, в салі тамошньої міської думи засідання комітету будови памятника Шевченка. На засіданні прочитано і принято звіт із попереднього засідання і поставлено на дневну чергу обговорене справи про однійковий комітет для будучих начерків памятника Тараса і про се, кому поручити виконання начерка. До жірів вибрано 7 осіб. Виконання начерка поручило засідання скульпторові, Шершевідові. — Щоби не віддавати працю коло памятника Шевченка чужим артистам, приготовлюють також і у Львові човажні українські артистичні сили начерки на памятник. По викінченню будуть відіслані всі начерки до переглянення комітетові в Києві.

— Освободжене посла Ковача. Під час останньої розправи проти поса. Ковача, який стрілив був в соймі до гр. Тісса, увільнив трибунал присяжних судів обжалованого від вини і карі. Прокуратор спротивився був сему о-відбоженню і вініс відклик до державної прокуратури. Ся останна потвердила оречене трибуналу.

— Страйк лікарів на Угорщині. З Будапешта доносять, що угорські лікарі ухвалили на оновленні своїх окружних і громадських зборах проголосити страйк. Причина має бути се, що ще досі не війшов в жите закон що до платні лікарів, ухвалений і санкционований в 1909. р. Страйк мав би зачати ся дні 1. цвітня.

— Огні. В неділю, дні 23. с. м., вибух о 10. год. рано огні в фільварку, званім „Юсглайдівкою“ (коло Персенківки) під Львовом. Причина огнів була необережна стрілянина хлопців. Шкода виносить 6.000 К. — Вчера, коло 8. год. вечером, вибух огні в Скнилові коло Львова, на обійтю тамошнього війта і в одній хвилі обняв 7 господарських загород. Причина огнів не звізна. Шкода велика і була лише в часті обезпечення.

— Загальний страйк в Бельгії. Зізд соціалістичного сторонництва заявив ся оноді за загальним страйком. Ухвалено розпочати его дні 14. цвітня.

— Пригода летуна. З Атен доносять, що оноді впав якийсь летун в заливи Фалерон до моря. Летуна і єго літак удалилося вирратувати.

— Спроневірене листаря. З Іонічі доносять, що там арештовано оноді листаря, який передав від кількох літ перекази і грошеві листи прислані з Америки. Які шкоди потерпіла почта, досі ще не звісно.

— Зелінний випадок. З Житави (Zittau) доносять, що оноді вискочив із шин коло дверця Градек особливий поїзд, який йшов з Ліберця. Причиною випадку було лихе уставлене зворотниці. Чотири останні вози вивернулися. Оден подорожній тяжко покалічився, а три подорожні і два кондуктори легко поранилися.

— 56-літній гімназіальний абітурієнт. Старший інспектор поліції в Будапешті, Франц Павлик, славний із свого незавидного насиленого викидування опозиційних послів з угорського сойму, вініс до міністерства просвіти прошу, щоби оно дозволило складати ему гімназіальний іспит зрілости. Міністерство сповінило єго просбю. Павлик має тепер 56 літ. З причини недостачі середників не міг він покінчти наук і тому вступив по військовій службі до міністерства внутрішніх справ, де працював як звичайний дистар. Відсі перенесено єго до поліційного уряду. Недавно мав бути іменованій Павлик радни-

ком поліції, однак з причини недостачі правничих студій, є се неможливе. Вправді міг би він одержати „veniam studiorum“, але се було би причиною нових скандалів. Тому рішив ся інспектор зложити іспит зрілости і правничі іспити, але під услівем, що буде Іх міг зложити без покінчення всіх півроків.

— Білька буря в Північній Америці. Однієї була в Омага (в стані Небраска) страшна буря. Жертвою її впали будинки коло 40 улиць. В столичній дільниці знищив вітер 150 дімів зовсім, а 250 лише в часті. Кромі сего впали жертвою бурі: оден кінотеатр, в якім втратило жите 30 осіб, 15 церков і 8 школ. Загалом згинуло 200 осіб. В неділю вечером шаліла буря в одній області Місурі і наробила великих шкод в державах Іліноїс, Місурі, Канзас і Монтана. По півночі перенісся вихор до Чікаґо, де повстало много огнів і покалічило ся коло 100 осіб. Межимістові получени телеграфів ще і досі перервані.

— Міми смерть. З Сегеду доносять: Близняни учителя Ж. Секеле, хлопець і дівчина, занедужали на запалені олегочної. По кількох дніях діти повмерали, а лікар ствердив смерть. Якож було здивоване і перестрах родичів і похоронних гостей, коли в хвилі, як дівчину вкладано до домовини, она втворила очі і ожила майже зовсім здорові.

— Жертви готівкою не звільняють нікого від обовязку жадання купонів У. Т. П. і уживання товарів з маркою У. Т. П.

Оповістки.

— Репертуар руского театру у Львові. (В салі „Яд Харузім“. Початок о 7:30). В четвер: „Осіння буря“ народний образ з життя Хорватів в 4 діях Іво Войновича. Перед 3. дією музичне інтермеццо, яке ілюструє бурю на морю. — В пятницю по знижених цінках: „Хохання і смерть“ образ з життя жіздів в 4 діях Якова Гордіна. — В суботу: „Роксоляна“ опера в 3 діях з пролього Д. Січинського.

— II-ий укр. „Самаританський курс“ відбудеться заходом тов-а „Жіноча Громада“ в часі між 31. марта а 5. цвітня с. р. в льокаль курсів загальної освіти (бувш льокаль „Кр. Союза кредитового“) в домі „Просвіти“. Курс обійтиме шість викладів, щоденно від год. 6—8. вечором. Викладати муть пп. др. Вахніянин, др. Гасюк, ради. др. Озаркевич та др. Смолін. Вписувати ся належить у п. Панкевичевої (книгарня Тов-а ім. Шевченка в Ринку), найпізніше до 29. марта с. р. При вписі належить зложити вислове у висоті 5 кор. (для студенток і учениць і т. п. 3 кор.). Перший вклад (31. с. м.) о год. 6. вечором.

Жаука, умілість і письменство.

— Учитель, орган Українського Педагогічного Товариства містить в ч. 7. з 20. с. м. отсі статі: В справі нашого видавництва. — Іван Ющишин: Жан Жак Руссо. — Я. Ф. Зеленкевич (Я. Чепіга): Вільна школа. — Іван Ко-занівський: Закони шкільні і карність в школі народній. Володимир Вільшаниця: Будучи жиночою виділовою школа. Др. Остап Макарушка: Четвертий міжнародний конгрес для шкільної гігієни в Буффалло. Критика і бібліографія. — Відозва до українського народного учительства, професорів середніх і висших школ, усіх українських вихователів, педагогів і письменників в Австрії і Росії. — Поклик до українських народних учителок! — Книжки і журнали надіслані до Редакції. „Науковий Додаток“: Іван Ющишин: Сексуальний проблем в педагогії.

Всячина.

— Печатаний папір предметом чести. Певно, що відіграє також роль в іншій агітації. Треба конечно тут в тім згадати живої кореспонденції з усіма давніми народами або бодай розуміннями і безсторонніми людьми, що розсяні по всіх сторонах Галичини. Так ми тут (в Тернополі) нераз говорили і при легкій агітації може легко патягнутися 300 пренумерантів. Однак з того поводу треба спішитися з проспектом, на котрий чекаю, як на жарких вуглях. Треба конечно сей час видати проспект і розіслати, щоб на 1-го можна бід кожного витягнути передплату. Довше годі вже отягати ся. До 1-го числа „Діла“ мав бід я з Beamten Ztg

ють на китайський корабель, вивозять на повне море і там сей попіл, уважаний за съвіт, викидають до води.

— Сила англійської армії. Після найновішого звіту представляє ся сухопутна армія Вел. Британії ось як: Правильна армія в Англії 176.951 живі, правильна індійська армія 86.811 живі, резерва армії 139.077, окрема резерва 58.954, а областна армія 261.249 живі, Народна резерва з 4.950 офіцієв і 162.887 підофіцієв і рядовиків. В 1912. р. вступило до правильної армії 30.316 новобранців і до спеціальної резерви 21.391. Се число є трохи більше чим в 1911. р., однак зовсім не відповідає що потребам армії. Головно в цікоті дася відчуває недостача добровольців, які вступали би в єї ряди. Зате до кінності зголосує ся більше, чим потреба.

— Весела подорож в підводнім царстві. В Ліондоні одушевлена тепер публіка „веселими подорожами в підводнім човні“. Аматори сильних вражень сідають в човен. Верх човна замикає ся і оно спускає ся на дно моря. „Підводний човен“ має на долині широкі вікна. Через шиби вікон приглядають ся пасажири тайнам морського дна. Видять останки розбитих і потонувших кор

дві статті подати: „Die Erhöhung der Congrua“ і в тім самім предметі: „Geistliche Beamte“, до котрих редакція могла б зробити свою замітку про долю руского священика, Статті привезу з собою до Львова на Різдво і там порозумімось. Я сиджу дома не вихиляючись з хати вже дві неділі¹, а до школи не ходжу від 1-го грудня і мабуть і через січень не піду. До Львова йду головно для поради з лікарями”.

З тим моїм письмом в 26. грудня 1879 розминувся лист Володимира того ж дня вісланий до мене зі Львова, в котрій між іншим писав: „В доповненню до вчерашнього листу спішу подати ось що: Обговоривши справу всесторонно, приходять Львовяни до того пересвідчення, що лучше з Косаком зовсім не зачинати, бо вийдуть такі труднощі, котрі зараз на разі можуть погребати цілу з трудом здвигнену газету. Можливі тільки дві дороги: I) поставити чистого незнаного штромана, але тоді люди чужі слушно спитають: від кого виходить та газета? Штроманів не маємо, тільки Беднарський і Підляшецький. З такими іменами тяжко позикати довіру, II) щоби я сам підписався як одвічальний редактор, але тоді демаскується власне те, що ми хотіли бодай на разі замаскувати²). Моя думка отже така, щоби деякі старші Русини з Тернопільщини, коли не схочуть виступити як основателі recte протектори (покровителі) сеї газети, щоб они до проспекту, о котрім я вже згадував в моїм попереднім листі, додали менше-більше рекомендацию³ сеї газети до публіки:

„Потребу рускої часописи, котра би, не поколебимо стоячи за вгодою всіх Русинів, заступала інтереса цілого руского народу в Австро-Угорщині, будила живу діяльність народно-політичну в всіх кругах Русинів і старала ся приготувати сполученем і единодушностю всіх Русинів сильну основу красної (лучшої) будучності Руского народу — чувствують всі цілі патріоти.

„Такій цілі служити має часопис „Дѣло“, здвигнена власними силами іскрених патріотів. Предлежача програма сеї часописи ясно виказує ту ціль. Уповаючи на широкий патріотизм наших Русинів, порукаємо їх благосклонності ту нову часопись, котра тілько при численнім удачі і ширій підмозі наших Вч. Родимів може осягнути свою велику задачу.”

„Ескіз сеї дуже ще поверхнений, можна его до вподоби змінити, скоротити або розширити. Але при такім препорученню міг би і чистий штроман а може остаточно і я сам виступити як редактор. Без такої поруки нема виходу і ціле діло майже зовсім довершено грозить упадком. В тій мислі віднесено ся також до о. Качали, а може ще кого позицію в поміж авторитетів! Для того будь ласкав порадитися і евентуально надіслати нам чим скорше певне рішене. Ми хочемо видати проспект перед польським новим роком. Коли би до того часу не можна позикати такого препоручення, я думаю, що тоді проспект вийшов би тілько з таким підписом: „Видавництво „Дѣло“. А в першім числі помістила би ся програма і поручене авторитетів“.

Однак час на нараду з тернопільськими і окінчними Русинами був за короткий а я крім того не міг вихиляти ся з хати задля недуги і тому не міг я виконати порученої мені братом задачі. Проспект явився таки з підписом самого Михайла Косака як одвічального редактора, а часописи, котра стала виходити з днем 1. ст. ст. січня 1880. р. двічі в тиждень як політичний орган Русинів-народовців у Галичині, надано предложену мною називу „Дѣло“.

(Дальше буде)

¹) Тоді занедужав я був на гортаний неджит — Ол. Б.

²) Брат мій Володимир, яко редактор „Правди“ був рішучим представником виразного українства, котре могло відлучувати старших Русинів, хоч би они не були москово-філами. — Ол. Б.

³) Сей начерк рекомендації писаний етимол. правописю, якою мав бути печатаний проспект. — Ол. Б.

Телеграми

з дні 26. березня.

Софія. (ТКБ). Приватно доносять, що нині рано один болгарський полк вийшов до Адриянополя.

Софія. (Болг. аген.) Турки підпалили в Адриянополі всі склади в Башук, Кемер, Гадірлі, Каїн і Караг'ей, арсенал і склад артилерії малих касарень межи Янікієва а шпиталем, та касарні в північній часті міста. Пожежа шириться в кількох місцях. Населені в страшнім переполоші утікало здовж обложної лінії.

Софія. Про наступ на Адриянополь доносять: VIII. дивізія здобула турецькі становища на півдні і забрала 20 гармат, 80 мітрапів і заполонила 800 Турків. Нині досьвіта впали в болгарські руки всі форти на сході Адриянополя.

Цетиня. (Урядово). На письмо короля Микити, щоби всі мешканці Скодри до 50 днів вийшли з міста, відповів комендант залоги, що не дозволяє нікому вийти зі Скодри, бо в тій справі не дістав з Царгороду повновласті.

Петрбург. Зачувати, що задача Дімітрова полягала на тім, щоби перевести війкову конвенцію межи Болгарію а Румунією.

Краків. (ТКБ). Привезено тут вчера арештованого в Коцмирові офіцера російської жандармерії, який їздив на коні межі австрійськими кріпостями. Арештований оправдується, що збуудив.

Лондон. (ТКБ). Вчера помер в Ментоні полевий маршалок лорд Вольселе.

Більгород. (ТКБ). Король підписав указ, після якого має устати мораторія щойно 45 днів по розоруженню сербської армії.

Атени. (ТКБ). Вчера рано прибув тут представник кабінета Веніцельос.

Індіянополь. (ТКБ). По бурі настутила так страшна злива, що ріки виступили зі своїх берегів. Побоюються, що повінь приbere більші розміри, чим перед 4 роками. Утопилося 5 осіб. Зелінічі шляхи залити.

Берлін. „Vossische Zeitung“ доносить, що в Москві розпущене оноді з чинної служби у війску 2000 резервістів.

Цетиня. (ТКБ). Австро-угорський посол, бар. Гіль, вернув на своє становище і був вчера на послуханю у короля. Відтак відбув довшу конференцію з міністрами загорянських справ.

Рим. Днівник „Tribuna“ доносить, що Англія відступила Греції остров Кипр. Англія привело віз відповідно в сей спосіб Італію, щоби она відступила остров Родос, який належить до Туреччини, а який обняла Італія лише як заставу.

Петрбург. Після інформацій тутешніх політичних кругів російське правительство не робило віяких представлень в Цетині і Білгороді в дусі заспокоєння домагань Австро-Угорщини.

Господарські, промислові і торговельні вісті.

Тижневий звіт

Торговельної і промислової палати про ціни звіжка і продуктів у Львові від 17. до 23. березня 1913.

за 50 кг.

Ішениця	9·80—10·25 К
Жито	7·90—8·20 К
Ячмінь броварний	8·40—9·00 К
Ячмінь на пашу	7·50—8·00 К
Овес	9·50—9·75 К
Кукурудза	0·00—0·00 К
Гречка	0·00—0·00 К
Горох до варення	12·00—14·00 К
Горох на пашу	9·00—10·00 К
Бобік	8·75—9·00 К
Конюшина червона	9·7—12·2 К
Конюшина біла	11·1—15·0 К
Конюшина шведська	9·0—12·0 К
Тимотка	20·00—23·00 К
Ріпак зимовий	16·00—16·25 К
Насінє коноплі	0·00—0·00 К
Хміль старий	0·00—0·00 К
Хміль новий	11·0—12·0 К

Позир! Нові книжки. Позир!

Вже вийшли з друку дуже красні і займаючі повістки та історичні оповідання — видання Українського Педагогічного Товариства.

Новість!

- Ч. 166. „Зоря Півдня“ Ю. Верного (перекл. М. Капії) дуже займаюча ілюстрована повість 158 стор. друку. Ціна книжки 80 с. опр. 1·00 К
- „151. Малі козаки: (І. Петренко) ілюст. істор. оповід. бр. 30 сот. опр. — 50 „
- „152. На ваканіях: повість бр. 30 с. опр. — 50 „
- „153. Орлеанська дівчина: істор. оповід. бр. 40 сот. опр. — 60 „
- „154. Записки недобого хлопця опов. брош. 40 с. опр. — 60 „
- „162. Наші невидимі вороги: (Л. Марків) бр. 40 с. опр. — 60 „
- „163. Як незнайко став муравлем та що він тоді цікавого бачив: (А. Овіщук) бр. 20 с. опр. — 35 „
- „167. Без старших: комедійка в 2 діях бр. — 12 „
- „169. Різдво Марусі: сценічний обrazok в 1 віделоні бр. — 06 „
- „170. Збиточники: (М. Еремеєв) жарт з життя дітей в одній дії бр. — 06 „

Книжки висилася лише за попереднім надісланням. Готівка канцелярія Українського Педагогічного Товариства у Львові, ул. Мохнацької 12. 50·(8)

Олександр Іванівський.

Спомини з моого життя.

Перша частина (Образки з громадянського і письменського розвитку Русинів в 60-их рр. XIX ст. (з додатком переписки Ст. Новаковича, М. Лисенка і П. Куліша, з 10 портретами і двома картинами) вийшли вже як Nr. 87—91 Загальній Бібліотекі.

Можна набути в Накладні Я. Орещтайна в Коломиї, або в Книгарні Н. Товариства ім. Шевченка у Львові.

Ціна брошурованого примірника 1 К 50 сот.

„оправного примірника 1 К 80 сот

!!! Свій до свого !!!

Перший Український Висилковий Дім
Музичних Струментів

ОРКАН

у Львові, ул. Тиха ч. 1.
поруч під найменшими цінами: скрипки
баси, цитри, флейти, кларнети, труби, бубни
і т. д. та закладає цілі сокільські, січові,
читальняні й підлітні струнні або дуті
оркестри на всякий склад.

Цінник даром.

Вже час замовляти природні літургічні

ВИНА

народній Торговлі

у Львові.

Австрійські
Гегельянські
Самородні
Спеціальний Самородні

по 106 К за гект.

по 132 К за гект.

по 142 К за гект.

по 180 К за гект.

Ціни розмірюються франко Львів, отже фрахт оплачує замовлюючий лише зі Львова до своєї станиці. При замовленнях нижче гектолітра до 50 літрів ціна підвищується ся о 4 сотини на літр, при замовленнях нижче 50 літрів підвищується ся ще на 8 сотин на літр.

За бочки, звернені до двох місяців франко до „Магазину Народної Торговлі в Стрию“, звертається ся ціла по численна напівжитість. Поручамо „МЕДИ ПИТНІ“ по 1·60 за літр. 50·(8)

Брошура:

Йосиф II. чи Ян Казимир?

(з нагоди святкування 250-літньої річниці
заснування Львівського Університету).

можна набути в Адміністрації „Руслана“ і в книгорізд. Наук. Тов. ім. Шевченка у Львові по 30 сот.

Рух зелізничних поїздів

обов'язуючий з днем 1. мая, 1912 р. після часу середньо-европейського.